

ΔΙΑΣΚΕΨΗ ΠΡΟΣΧΩΡΗΣΗΣ
ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
– ΑΛΒΑΝΙΑ –

Βρυξέλλες, 10 Ιουλίου 2026
(OR. en)

AD 47/26

LIMITE

CONF-ALB 9

ΕΓΓΡΑΦΟ ΠΡΟΣΧΩΡΗΣΗΣ

Θέμα: ΚΟΙΝΗ ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ
- Κεφάλαιο 26: Εκπαίδευση και πολιτισμός

ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΕΙΣ ΠΡΟΣΧΩΡΗΣΗΣ

Αλβανία

ΚΟΙΝΗ ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΕ

(Σε απάντηση σε πρόσθετες πληροφορίες που υπέβαλε η Αλβανία)

Ομάδα κεφαλαίων 3: Διαπραγματευτικό κεφάλαιο 26

Εκπαίδευση και πολιτισμός

ΚΟΙΝΗ ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Η παρούσα θέση της Ευρωπαϊκής Ένωσης βασίζεται στη γενική της θέση για τη διάσκεψη προσχώρησης με την Αλβανία (AD 5/22 CONF-ALB 2) και διέπεται από τις διαπραγματευτικές αρχές που περιέχονται σε αυτή, δηλαδή:

- οποιαδήποτε άποψη εκφράσουν είτε η Αλβανία είτε η ΕΕ σχετικά με κάποιο συγκεκριμένο κεφάλαιο των διαπραγματεύσεων δεν προδικάζει κατά κανένα τρόπο τη θέση που ενδέχεται να λάβουν σχετικά με άλλα κεφάλαια,
- οι συμφωνίες που επιτυγχάνονται κατά τις διαπραγματεύσεις σχετικά με συγκεκριμένα κεφάλαια, έστω και μερικές συμφωνίες, δεν μπορούν να θεωρηθούν οριστικές έως ότου επιτευχθεί γενική συμφωνία για όλα τα κεφάλαια,
- καθώς και από τις απαιτήσεις που καθορίζονται στα σημεία 2, 3, 5, 10, 14, 16, 23, 26, 31, 38, 39, 45, 46, 47 και 48 του διαπραγματευτικού πλαισίου.

Η ΕΕ παροτρύνει την Αλβανία να συνεχίσει τη διαδικασία για την ευθυγράμμιση με το κεκτημένο της ΕΕ και την ουσιαστική εφαρμογή και επιβολή του και, εν γένει, να αναπτύξει, πριν ακόμη από την προσχώρηση, πολιτικές και μέσα που να προσεγγίζουν όσο το δυνατό περισσότερο τις πολιτικές και τα μέσα της ΕΕ.

Η ΕΕ σημειώνει ότι η Αλβανία, στις θέσεις της AD 2/25 CONF-ALB 2 REV1 και AD 42/26 CONF-ALB 4, αποδέχεται το κεκτημένο της ΕΕ στο πλαίσιο του κεφαλαίου 26 ως ίσχυε την 1η Μαΐου 2026 και ότι, έως την ημερομηνία προσχώρησής της στην Ευρωπαϊκή Ένωση, θα είναι έτοιμη να το εφαρμόσει.

Η ΕΕ σημειώνει την πρόοδο της Αλβανίας ως προς την ευθυγράμμιση προς το κεκτημένο της ΕΕ όσον αφορά την εκπαίδευση και κατάρτιση. Η ΕΕ λαμβάνει υπό σημείωση την πρόοδο της Αλβανίας και καλεί τη χώρα να σημειώσει περαιτέρω απτή πρόοδο όσον αφορά τη δημιουργία των αναγκαίων δομών για τη διαχείριση του Erasmus +.

Η ΕΕ αναμένει από την Αλβανία να καταβάλει περαιτέρω προσπάθειες ώστε ο προϋπολογισμός που θα διαθέσει για την εκπαίδευση να ανταποκρίνεται στις φιλοδοξίες και τους στόχους της. Ως εκ τούτου, η ΕΕ καλεί την Αλβανία να αυξήσει τις δημόσιες δαπάνες της για την εκπαίδευση, ώστε να γεφυρωθεί το χάσμα με τις μέσες δαπάνες της ΕΕ.

Η ΕΕ σημειώνει ότι η Αλβανία κατέβαλε περαιτέρω προσπάθειες όσον αφορά τη χρήση των εργαλείων διαφάνειας του ευρωπαϊκού πλαισίου επαγγελματικών προσόντων, την εκπαίδευση βάσει ικανοτήτων και τις ψηφιακές δεξιότητες. Η ΕΕ καλεί την Αλβανία να επιδιώξει τη μετρήσιμη βελτίωση των βασικών δεξιοτήτων των σπουδαστών σύμφωνα με τους ευρωπαϊκούς στόχους. Η ΕΕ ενθαρρύνει την Αλβανία να λάβει περαιτέρω μέτρα για τη διασφάλιση εκπαίδευσης χωρίς αποκλεισμούς, μεταξύ άλλων για άτομα που ανήκουν σε μειονοτικές ομάδες.

Η ΕΕ λαμβάνει επίσης υπό σημείωση τις πληροφορίες που παρέσχε η Αλβανία σχετικά με τα δικαιώματα εκπαίδευσης που απορρέουν από τον νόμο της για την προστασία των εθνικών μειονοτήτων, και το σχετικό παράγωγο δίκαιο, και από την εθνική της στρατηγική για την εκπαίδευση 2021-2026, χαιρετίζει δε τις προσπάθειες που καταβάλλει για την πλήρη εφαρμογή τους¹. Η ΕΕ παροτρύνει την Αλβανία να συνεχίσει να λαμβάνει υπόψη τη σύσταση του Συμβουλίου της 22ας Μαΐου 2018². Η ΕΕ υπενθυμίζει ότι σύμφωνα με την προώθηση των κοινών αξιών, της εκπαίδευσης χωρίς αποκλεισμούς και της ευρωπαϊκής διάστασης της διδασκαλίας, όλα τα επίπεδα και οι τύποι εκπαίδευσης θα πρέπει να ενισχύουν την κοινωνική συνοχή, ένα ευρωπαϊκό θετικό και συμπεριληπτικό αίσθημα του ανήκειν, το οποίο θα συμπληρώνει την τοπική, περιφερειακή και εθνική τους ταυτότητα και θα ενισχύει ανεκτικές και δημοκρατικές νοοτροπίες. Η ΕΕ σημειώνει τη δέσμευση της Αλβανίας να βελτιώσει περαιτέρω την ποιότητα των σχολικών βιβλίων και τη διαθεσιμότητά τους σε όλες τις αναγνωρισμένες μειονοτικές γλώσσες.

Η ΕΕ αναμένει από την Αλβανία, στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, να εφαρμόσει πλήρως τις βασικές δεσμεύσεις της διαδικασίας της Μπολόνιας και να ευθυγραμμιστεί περαιτέρω με το ανακοινωθέν των Τιράνων, σύμφωνα με το σχέδιο δράσης της για την τριτοβάθμια εκπαίδευση.

¹ Το θέμα αυτό εξετάζεται σε συνδυασμό με την ομάδα κεφαλαίων 1 «Θεμελιώδη πεδία» όσον αφορά την εκπαίδευση σε μειονοτικές γλώσσες.

² Σύσταση του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2018, για την προώθηση των κοινών αξιών, της εκπαίδευσης χωρίς αποκλεισμούς και της ευρωπαϊκής διάστασης της διδασκαλίας (2018/C 195/01).

Η ΕΕ τονίζει ότι η Αλβανία πρέπει να συνεχίσει να σημειώνει πρόοδο όσον αφορά την επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης και ότι είναι αναγκαίο να συνεχίσει τη σταδιακή οικοδόμηση ενός συστήματος παρακολούθησης που να επιτρέπει την αξιόπιστη παρακολούθηση των στόχων αυτών.

Η ΕΕ σημειώνει επίσης με ικανοποίηση την πρόοδο που έχει σημειωθεί όσον αφορά την πλήρη εφαρμογή του νόμου για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (ΕΕΚ), με τη θέσπιση σχετικής παράγωγης νομοθεσίας όσον αφορά τα πρότυπα, τα κριτήρια και τις διαδικασίες για την πιστοποίηση των παρόχων ΕΕΚ, προς στήριξη των διαδικασιών και των μηχανισμών διασφάλισης ποιότητας από την άποψη της διά βίου μάθησης.

Η ΕΕ λαμβάνει επίσης υπό σημείωση τις ενισχυμένες ικανότητες του Εθνικού Οργανισμού για την Απασχόληση και τις Δεξιότητες και του Εθνικού Οργανισμού για την ΕΕΚ και τα Επαγγελματικά Προσόντα. Συγχρόνως, η ΕΕ τονίζει ότι είναι αναγκαίο η Αλβανία να εξασφαλίσει επαρκείς πόρους για τη βελτιστοποίηση του συστήματος ΕΕΚ σύμφωνα με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης ικανοτήτων και της αύξησης του αριθμού και της ποιότητας των διδασκόντων στην ΕΕΚ. Η ΕΕ τονίζει επίσης την ανάγκη να προωθηθούν και να αναπτυχθούν ευκαιρίες για την εκπαίδευση ενηλίκων και να επιδιωχθεί η ευθυγράμμιση με τον πρωταρχικό στόχο της ΕΕ για συμμετοχή τουλάχιστον του 60 % των ενηλίκων (ηλικίας 25-64 ετών) σε κατάρτιση κάθε χρόνο έως το 2030, καθώς και να διασφαλιστεί η συλλογή δεδομένων σχετικά με τον εν λόγω δείκτη. Η ΕΕ καλεί επίσης την Αλβανία να ενισχύσει τα προγράμματα μαθητείας και να συνεχίσει να προωθεί την περαιτέρω συμμετοχή σε προγράμματα μαθητείας και τη μάθηση στον χώρο εργασίας στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής συμμαχίας για θέσεις μαθητείας, αναπτύσσοντας και επεκτείνοντας τη συμμετοχή εθνικών και περιφερειακών φορέων στα εν λόγω προγράμματα μέσω δεσμεύσεων. Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΕ υπογραμμίζει τη σημασία της δομημένης συμμετοχής των εργοδοτών στην ανάπτυξη της ΕΕΚ στην Αλβανία.

Η ΕΕ σημειώνει την περαιτέρω ευθυγράμμιση της Αλβανίας με το κεκτημένο της ΕΕ για τη **νεολαία**. Η ΕΕ καλεί την Αλβανία να συνεχίσει να δίνει προτεραιότητα στην εργασία στον τομέα της νεολαίας και στη συμμετοχή των νέων και να συνεχίσει να τηρεί το ευρωπαϊκό θεματολόγιο για την εργασία στον τομέα της νεολαίας ως κεντρικούς στόχους. Η ΕΕ έλαβε υπό σημείωση τις προσπάθειες της Αλβανίας να στηρίζει τον ψηφιακό γραμματισμό των νέων.

Η ΕΕ χαιρετίζει την συνεχιζόμενη ικανοποιητική πρόοδο της Αλβανίας στον τομέα του αθλητισμού και καλεί την Αλβανία να συνεχίσει τη νομοθετική ευθυγράμμιση με το σχετικό κεκτημένο της ΕΕ. Η ΕΕ σημειώνει την πρόοδο της Αλβανίας όσον αφορά την ευθυγράμμιση με το κεκτημένο της ΕΕ στον τομέα του πολιτισμού και υπογραμμίζει τη σημασία προστασίας της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Η ΕΕ επισημαίνει ότι με την έγκριση των προαναφερόμενων νομοθετικών διατάξεων εκπληρώνονται οι απαιτήσεις του κριτηρίου αξιολόγησης για το κλείσιμο του κεφαλαίου, το οποίο καθορίζεται στο έγγραφο AD 6/25 CONF-ALB 6.

Η ΕΕ ενθαρρύνει την Αλβανία να λάβει αυστηρότερα μέτρα όσον αφορά την καταπολέμηση της διαφθοράς στην εκπαίδευση και τον πολιτισμό. Η ΕΕ καλεί την Αλβανία να συνεχίσει να εξασφαλίζει ότι εφαρμόζονται διασφαλίσεις που εγγυώνται την ακεραιότητα όσον αφορά την επιλογή διευθυντών σχολείων και τους διορισμούς σε σημαντικούς εκπαιδευτικούς οργανισμούς με αξιοκρατικά κριτήρια και χωρίς πολιτική επιρροή.

* * *

Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω εκτιμήσεων, η ΕΕ σημειώνει ότι, στο παρόν στάδιο, δεν απαιτούνται περαιτέρω διαπραγματεύσεις για αυτό το κεφάλαιο.

Η παρακολούθηση της προόδου στην ευθυγράμμιση και την εφαρμογή του κεκτημένου της ΕΕ θα συνεχιστεί καθ' όλη τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων. Η ΕΕ υπογραμμίζει ότι θα δώσει ιδιαίτερη προσοχή στην παρακολούθηση όλων των επιμέρους θεμάτων που προαναφέρθηκαν, ώστε να εξασφαλιστεί η διοικητική ικανότητα και πλήρης ευθυγράμμιση της νομοθεσίας της Αλβανίας, καθώς και η αποτελεσματική εφαρμογή και υλοποίηση του κεκτημένου δυνάμει του παρόντος κεφαλαίου. Πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στις σχέσεις του παρόντος κεφαλαίου με άλλα κεφάλαια των διαπραγματεύσεων. Τελική αποτίμηση της συμμόρφωσης της νομοθεσίας της Αλβανίας με το κεκτημένο της ΕΕ και της ικανότητας εφαρμογής του κεκτημένου αυτού μπορεί να γίνει μόνο σε μεταγενέστερο στάδιο των διαπραγματεύσεων. Εκτός από όλες τις πληροφορίες τις οποίες ενδέχεται να ζητήσει η ΕΕ για τις διαπραγματεύσεις του παρόντος κεφαλαίου και οι οποίες πρέπει να υποβληθούν στη Διάσκεψη, η ΕΕ καλεί την Αλβανία να παρέχει τακτικά στο Συμβούλιο Σταθεροποίησης και Σύνδεσης λεπτομερείς και γραπτές πληροφορίες σχετικά με την πορεία εφαρμογής του κεκτημένου και σχετικά με την πρόοδο όσον αφορά την ενίσχυση της διοικητικής της ικανότητας.

Βάσει όλων των ανωτέρω εκτιμήσεων, η ΕΕ θα επανέλθει, εφόσον χρειαστεί, σε αυτό το κεφάλαιο σε εύθετο χρόνο.

Επιπλέον, η ΕΕ υπενθυμίζει ότι ενδέχεται να υπάρξει νέο κεκτημένο μεταξύ της 1ης Μαΐου 2026 και της ολοκλήρωσης των διαπραγματεύσεων.

